

Előfizetési díj	
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy órá	1 „
Egyes szám ára 5 kr.	

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:
Órászor hasábolzott, grámond, sor 60 kr. Ára helyegdj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt nyújt a kiadóhivatal.
Hirdetéseket felfizetni:
Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22). Haasen stein et Vogler
Wien 107 30
Wallfischgasse nr. 10.
Nyilttéri cikkeik
garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás: Belső-farkasutca 76. szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények címezendők.	Az értékes cikkek díjaztatnak. Kéziratok nem adatnak vissza.	Kiadó-hivatal: Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.
---	--	--

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A „KELET”

politikai és közgazd. napilap

1873-dik évi folyamára.

A „KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy órá	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetés pénzek, legzélszerűbben postai utalvánnyal, kiadó Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

A „KELET” kiadóhivatala.

Kolozsvár, 1873. január 15.

(B. K.) Fialat alkotmányos életünk már is számos tanulságos tapasztalatra adott alkalmat a szemlélőnek. E tapasztalatok jelentékeny része tagadhatatlanul szomorú; sokban csalódunk, mikbe szép reményeket fektettünk, s egy zavartalan állami fejlődés, melyet az alkotmányosság felviradásától vártunk, úgy látszik, hogy olyan kincs, mely még csak a jövő méhében rejlik. Leginkább nemzetiségi viszonyainkra nézve mondjuk ezeket.

Kétségtelen, hogy hazánk békés haladásának a nemzetiségi kérdés szerencsés megoldása képezi főkulcsát. Mig háboru nem zavarja az országot, a nemzetiségek nyugtalansága zavarhatja ugyan beléletünket, de azt meg nem akasztja; ha azonban vészes napok állanak be, széthullanak az ellenséges részek, ha a béke nem dolgozott szorgalmasan az egyetértés kötelein. És ezért oly mélyen szomorító nemzetiségeink újabb magatartása. Hazánk kinyújtja feléjük a barátság jobbát s amott galád

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Mártha és Mária.

Regény.

Irta **Aubray M.**

III.

(Folytatás.)

— Ha jól értem őnt uram, mondtam gunyosan, azon czélból hivta meg e fiatal leányt Vermontba, hogy ne kem akarta kedvetemet keresni.

— Ugy van, tőkéletesen.

Ujra nevetni kezdtem, de most is gunyosan, meg voltam győződve, hogy nem komolyan beszél, de ő nyugodtan folytatta:

— Miért futott el; mihelyt meglátta az Iressol ur kocsiját?

— Én nem futottam el.

— Pedig nagynénje azt mondta . . .

— Oh! kiálték, ha őn mind azt szentírásnak tartja, mit nagynénem mond . . .

Kedvetlenül, s bámulva tekintett újra reám, s oly higgadsággal, mit akkor igen sértőnek találtam, monda:

Hogy férközhetik ennyi keserűség egy oly fiatal kebelbe? az ilyenü érzés nem a kegyed korához való.

— Ej! uram mit tud őn az én koromról? bátor vagyok megjegyezni, hogy én nem vagyok többé gyermek, a jövő hónapban betöltöm a tizenhat évet.

Tizenhat évet! ismétlé nagy meglepetéssel; én sokkal fiatalabbnak gondoltam kegyedet.

üzelmekkel, itt állam felforgató törekvésekkel találkozik.

E leverő jelenségeknek alapja valószínűleg sajátoságos helyzetünk.

Néhány évvel ezelőtt a nemzeti halottak közt soroltak fel bennünket, dobra verték ősi hazánkat s az árverezésben azok vettek részt, kiknek most mi adjuk ki az osztályrészét. A történelmi események iránt a nemzetek nem feledékenyek s minden idő történelmi eredménye a megelőzőt kor elvetett magvaiból sarjadzik fel. Nemzetiségeink üzelmiei felett is, úgy látszik, a mult uralkodik; azt vélik, még tart a kőtyavetve; haladnak a járt uton s megkísértik még egyszer, vajjon a beteg oroszlan tűri-e még a bántalmazásokat?

És a nemzetnek van ereje, hatalma, hogy torkukra forrassa a vakmerők sértegetéseit, megtorolja az eliene intézett támadásokat, megboszulja mit tettek és tesznek. S ez mégis igen helytelen politika volna. Kormányunknak és országgyűlésünknek kötelessége az erély, de vétke volna a boszunak legkisebb jellege is. A sértett fél tette ritkán azonos a barát magatartásával, a megbántott nemzet meglehet, hogy a megtorlást is helyeselné, de hazánk jövőjének biztosítása követeli, hogy a nemzetiségekkel szembe megsértve is barátok maradjunk. A nemzetiségi igényekben soha sem szabad eltévesztenünk a vonalat, mely a jogost a jogtalantól elválasztja; amazt előszerzetettel ki kell elégítnünk, emezt erélylyel visszautasítnunk. Az igazságosság előbb-utóbb lefegyverezi a legszenvedélyesebb ellent is. A méltányos követelések kielégítése meggyőzi a hon nemzetiségeit, hogy a közös ország határai között létélük és fejlődésük biztosítva van, az állam ellen intézett rohamok visszaverése pedig, hogy Magyarország államisége nem játékszer, melyet gyermekes ábrándok játszadozás közben összetörhetnének. Itt tehát erély, amott méltányosság legyen a jelszó.

És itt nem tehetjük, hogy e tételt ne alkalmazzuk az erdélyi részek egyik legegőttbb kérdésére a Királyföld viszonyaira is. Hogy mit követel a nemzetiségek iránti méltányosság, reméljük a rendezésről hozandó törvény előnyösen meg fogja oldani; a Deákpart nem tért és nem tér le azon állásponttól, melyet elfoglalt, midőn még a 60-nas években a nemzet rábizta a kormányt; ez álláspont azonos halhatatlan állambölcsélőnknek Eötvösnek ala-

Mennyire elszomorított e felelet! Ő sem úgy tekint engem, mint okos, felnőtt egyént, s pedig nővésem nem volt olyan mint egy kis leányé, s csaknem oly magas voltam, mint rokonom, Irén.

Erneszt folytatá, de tréfás hangba menve át: Kisasszony, ne busuljon, hogy megmondta nekem idő-korát; e közlemény, meglehet nagyobb vesélytől mentette meg. Csak képzelje, nem látván iut sem nevelőnőt, sem tanítókat s kegyedet még egészen kiskorunk gondolván, épen ajánlatba akartam hozni néniének, hogy küldjük el valamely jó nővel-débe.

Nővel-débe, szent isten! ennél világosabban ki nem mondhatta volna véleményét rólam.

— Köszönöm uram szivességét, hogy oly érdekekkel viseltetik irányomban, feleltem, igyekezvén erőt venni felindulásomon; de tudja meg, hogy neveltetésem be van fejezve, legalább mennyire az lehetséges. Semminemű tanár és nevelő vagy nevelde, nem tudná nekem megszerezni azon szellemi tehetséget és eszet, mit a jó isten megtagadott tőlem, és ezt ismétlem magamban mindig, hogy vigasztalódjam, valahányszor meg akarnak piritani tudatlanságomért. — A lehetetlen senki sem segít.

— Nő ez különös rendszer, monda halkan Presle ur.

— Hibáztat őn ezért uram?

— Nem, csak sajnálom.

— De én nem akarom, hogy rajtam sajnálkozzanak, ki nem állhatom, hogy szánalmat költsek; igen csaknem oly mértékben, mint, ha neveltségessé akarnak tenni.

— Miután kegyed visszautasítja a rokonszenvet, — monda Erneszt komolyan, — nem marad felem számomra egyéb, mint bocsánatát kérnem, e toladokadásért. Jövőre nem fogok oly dolgokba avatkozni, mi nem tartozik teljesjeggel reám, s újból is ismétlem, hogy nagyon sajnálom, miszerint fel-

posan kifejtett eszméivel, a 48-ban kimondott nemzetiiségi jogegyenlőséggel. Ez azon alapelv, mely lelkiismeretesen alkalmazva utóvégre is meghozza beléletünk nyugalomát. Ez azonban igénytelen véleményünk szerint a következő helyes politikának csak egyik fele; a másik, hogy az állami egységet fenyegető törekvéseket az egész nemzet megvetéssel visszautasítsa s ez által kellő fokra szállítsa le a szászok s vele más nemzetiségeknek az állam határain tulcsapkodó ábrándjait. E visszautasítás kivételére a szászok maguk adják meg a legjobb alkalmat. A szász egyetem tudvalevőleg elhatározta, hogy a híres 12 pontot minden megyének megküldi pártolás végett; hogy mit vettek czélbá e pontok, felesleges volna újra tárgyalnunk, itt azonban az alkalom, hogy az egész ország nyilatkozzék ez operátum felett. Hazánk önállósága megköveteli, hogy e nyilatkozat férfias legyen, a hazafiság megkívánja, hogy honuk minden törvényhatósága megbotránkozását mondja ki a szászok ez új műve felett s pártolás helyett méltó indignatioval utasítsák azt vissza. Mutassák meg törvényhatóságaink, hogy mindnyájan egyek a hon jogainak védelmében s önmagukat érzik sértve, midőn a közhaza van megtámadva. Ezt a közérdek parancsolja törvényhatóságainknak, önmaguk ellen vétenek, ha másként cselekesznek. Ez a legjobb mód a szászokkal egyszerűs mind a többi nemzetiségek kiábrándítására is; mit az egész ország kivétel nélkül fejükre mér, nem mondhatják sem egy párt, sem a kormány megosztott kárhóztatásának.

— Országgyűlés. Pest, jan. 13. A zárszámadások megvizsgálására vonatkozólag Lónyay Menyhért gróf által előterjesztett határozati javaslat tárgyalása képezte a képviselőház mai ülésének legfontosabb mozzanatát. Ghyczy Kálmán szolt a határozati javaslatához először, s azzal szemben módosítványképen saját részéről terjesztett elő egy határozati javaslatot. A különbség e két javaslat közt abban áll, hogy míg Lónyay optiót enged a pénzügyi bizottságnak arra, hogy vagy maga vizsgálja meg a zárszámadásokat, vagy annak megvizsgálási módjára vonatkozólag javaslatot terjesszen fel, Ghyczy javaslata egyenesen ily javaslatotétel végett szólítja fel a pénzügyi bizottságot. Egy másik lényegesebb különbség a két határozati javaslat közt az, hogy Lónyay még ezen ülészak alatt kívánja a zárszámadásokat a ház által is tárgyaltatni, Ghyczy

kértem Condat kisasszonyt Vermontba jöni; de meg voltam győződve teljesen, hogy örömmel fogja kegyed fogadni!

— Én uram? minden bizonnyal boldog lettem volna . . . De hát nem érti őn, hogy nagynéném az oka . . .

Ő akadályozta kegyedet a lejárásában?

— Nem, hanem ő monda rólam, midőn épen a szalon ajtajához érkeztem . . .

— Ugy; tehát hallgatoztál? monda Albert, hirtelen belépve a szobába.

Ez nagyon szép: bizonyos lehetsz benne, hogy elmondom mamának.

Nem levén oly hangulatban, hogy szóváltásba álljak kis öcsémmel, feállottam oly szándékkal, hogy Denever asszonyt s leányát felkeresem.

Vissza fogják adni kegyedék, Condat kisasszony látogatását? kérdé Erneszt.

— Jaj igaz, mondtam örömmel, vissza kell hogy adjuk a látogatást. Erre nem is gondoltam. Igen igen, bár mi történjék, elmegyek én is Iressolba.

IV.

Éles hideg idő volt, a nap halványan sütött, s csipős éjszaki szél fujdogált, midőn átrándultunk iresszoli szomszédunkhoz. Szokottnál vidorabb voltam, szerettem e vidéket, e téli tájat: a fedelek hó takarói csillogtak, gyönyörködve néztem a felszálló kökes füstöt, a felborzolt tollu kis madarakat, a mint száraz magvakat szedegetnek a bokrokon, a hallgatag házakat jól elzárt ablakokkal, s a ragyogó fűgönyöket, mit a fagyos hideg lehelt minden üveg-táblára. Az ut, mely Vermontból Iressolba vezet, nem hegyes völgyes. A mezőn át, sima térségen kigyózdik tova; egy valóságos bársony-szőnyeg ez, mely elborítja az utat, honnét beláthatni a szűk komor völgyet, melynek háttérében fekszik nagy ném vashámora. Egy jókora patak, mely a völgyet

czy nem kíván e czélból a ház által határidőt kitűzteni Lónyay röviden felelt Ghyczy észrevételeire. Határozottan visszautasította azon gyanut, melyet Ghyczy szavai kifejezni látszottak, mintha az ő határozati javaslata a zárszámadások elhamarkodott megvizsgálását kívánná, s kijelenté, hogy az által, mert határozati javaslatában némely szerződések megvizsgálását különösen hangsúlyozta, korántsem akarta az országgyűlés jogkörét megszorítani. A ház Lónyay határozati javaslátát változtatlanul elfogadta, mi közben a Deákpart egy része, mely Ghyczyt pártolta, ülve maradt. Ezután a kiszolgált altisztek ellátásáról szóló törvényjavaslatot vetették tárgyalás alá. A javaslatból hét szakasz intéztetett el.

III. Napoleon †

(Vége.)

Mint a köztársaság elnöke messzelátó, s mély politikát fejtett ki. Jól vette észre, hogy a forradalmak csillaga leszáll; és a rend és béke általános óhaja jelzi a reactio közel diadalát. A császárság visszaállításának vágya ez irányban teljesen találkozott. Ő sehol sem támogatta, sőt nem is biztatta francia segélylyel a forradalmat. Sőt — mit sem hajtvá a forradalmi sajtó unszolásaira, s a lelkes phrasissokra, — jól tudva, hogy erősebb eszköze, s biztosabb szövetsége leend a francia nép katolikus érületében, és az egyházban: visszahelyezé a pápát, s megnyugtatta személyes célzait iránt az európai udvarokat. Mig otthon — egyrészlől vaskézrel súlyosodott a forradalmi tendenciákra, más részről a monarchisták rövidlátó cselszövényeivel ellenlében, mint a „suffrage universel” védője lépett föl. E népszerű zászló alatt, — katonai és polgári főpolczokra emelt kalandor társaival conspirálva, egy szép reggel egy csapással leverte elleneit — a forradalmárokat, monarchistákat egyaránt, az előbbieket Cayenbe, az utóbbiakat egyelőre fogházba, majd számkivetve — megalapítá csodálatos vegyületű forradalmi legitimitás democesarismusát.

A reactió, mint Európa megmentőjét, a rend helyre állítóját üdvözölte. Az udvarok örömmel elisték egymás után. Csak egy fejedelem volt — Miklós cár, ki kancsal szemmel nézte, hogy az ő dicső körét, mint husz év óta arbitere Európának és személyesítője a legitim-conservativ politikának, egy jöttment versenytárral kell megosztania. Ő megtagadta tőle a „mon frére” czimet.

*) Ugyanap sajtóhibából jutott ez életrajz homlokára: (Vége.)

hasítja ketté, malmakat és kohókat hoz mozgásba, mert ha a felsőbb vidékeken virágzik is a földmívelés, az „Alöse” folyó mellett lakók inkább a gyáriparnak köszönik a kényelmet és jólétüket. De e napon a víz rohanó hullamai lebilenselve szunyadvat a jégkéreg alatt, s a malmok nagy kerekai mozdulatlanul vártak enyhébb fuvalatra, mely a folyót felriaszsa álmából. E teljes nyugalom, a természet ez álma, ez elhagyott mező, s a gyász, melynek jellegét magán hordá minden élő lény és minden tárgy, önmagába mélyedésre késztek az embert s a körülötte levő mély csend, melyet csak egyes favágók fejszéjének hangja zavart meg, úgy szólva, ragadós volt: egy szót sem szólott egyik is közülünk. Nénémnek megfázott a körme, azt melengette; Erneszt a mezőt szemlélte; Irén bebőnyálva, behuzta magát a szegletbe, elfedte előtűnk csinos arcját; Albert a kocsis mellett ülve hajtotta a lovakat s e foglalkozás igénybe vette minden figyelmét; én Condat kisasszonyra gondoltam. Végre tehát meglátom, megismerem és szeretni fogom őt: úgy tetszett nekem, hogy első látásra is megértjük egymást, és nagy reményeket kötöttem a rokonszenv csodás hatásához.

Alig husz percz kellett, mig Iressolba értünk. A kastély egypázsitos és gyümölcsfákkal beültetett kis hegyre van építve; északra tőle szép park terül el, mely benyulik egy széles erdőig, s ez a láthatár messzeségében vész el. E kastély mely igen távolról meglátszik, s előtte a rét, a park, az erdő százasodó fáival, egy mesterségesen oda vezetett folyó, melynek hajbái finom homokon suhannak át s partja gyönyörű virágokkal van szegélyezve, mind ez úgy tűnik fel, mint egy szép kép, s hasonlósá teszi e tájat az ódon aczél-metszvényekhez.

(Folyt. köv.)

Midőn a forradalom végleg elnyomott és az európai kormányok teljhatalmuk biztosságát érezték, az udvarok is hidegebb arcot mutattak a parvenuek. Ausztria megbánta egy házassági terve meghiusításával. A többi nem közeledett... kivéve az olasz királyi házat.

E körülmény kétségtelenül nem maradt hatás nélkül Napoleon további politikájára; habár nem is ez volt arra nézve döntő, hanem annak tudata, hogy az ő trónjával az 1815-ki szerződések ellenkeznek. Ezeknek föltorgatása volt tehát természetesen az első célja; míg a háttérbe „a természetesen határokat” visszafoglalása látszik a Napoleoni trón életképességének sine qua non-ja lenni; a 15-iki szerződések eltörlése, melyek I. Napoleon bukására és mindazon gyászra emlékeztettek, mit első Napoleon a francia nemzetre hozott.

Tudta ő, hogy e politika, mely otthon vérbe fojtja a forradalmat, a külföld irányában pedig forradalmi lón, csak igen nehezen, csak tekervényes és göröngyös utakon át vezethet célhoz. Az 1815-iki Európa átalakítására leghathatóbb eszközül kínálkozott a nemzetiség eszméje. Ezzel lehetett Olaszországban megtörni Austriát, és ez volt eredetileg legközelebbi célja, melytől csak egy véletlen esemény terelte el ideiglenesen. Miklós cár vak dölfe a török birodalom lételet fenyegetvén, immens veszélybe dönté Európát. Napoleon angol és olasz szövetséggel megmenté a török birodalmat, megalázta Oroszországot, és most az elnyomott nemzetek közérzetele üdvözlé őt, mint Európának másodízben, s szebb értelemben megmentőjét. — Hadvezényletének sikere fényt árasztott a francia hadseregére; a békekötésben kimélete Oroszország iránt diplomatiailag ügyességét tanúsította; azonban, mint ma már látjuk, nem mentette meg a török birodalmat az orosz teljhatalomtól; csak szemfényvesztés volt!

Azonban a krimi háború közvetlen következményei nagyszerűek voltak. Ausztria az e háborúban ügyetlenül követett semlegességi politikája és ingadozása következtében teljesen izolált állapotba jutott. Oroszország határozott ellenségévé lón. Németországban tekintélye csökkent. Anglia közönyös lón iránta. Piemontnak pedig, a nyugati hatalmak volt szövetségeseinek, barátai szaporodtak és szarvai nagyott nőttek. E tényezők gyorsan érlelték meg az Ausztria elleni olasz-francia háborút, melyben Ausztria nem annyira katonai, mint ismét ügyetlen politikai vezetés következtében vereséget szenvedett. A szerencsétlen háború roppant hordeiját Ausztria belviszonyaira, mint e cikkbe nem tartozót, mellőzzük.

Napoleon hatalma és dicsősége az olasz háború után tetőpontján állott. Belpolitikájának gyümölcsei is megértettek. A védámrendszer megszűntetése, helyes közgazdasági irány, tervszerű kereskedelmi és vasúti politika, nagyvárosok „szépítése”: roppant lendületet adtak a közbizonyosodásnak; — ezekkel kapcsolatban a munkás osztály anyagi helyzetének javítására fordított gond jellemző a nagy kormányférfit.

Ez volt fénykora. Innen tul megállapodás, tétozás és gyors elcsúszás állt be. A fénynek sötétülnek árnyai. A egyszerű közgazdasági lendülettel, a gyakori államkölesönökkel, miknél egy egészen új rendszer, mondhatni a demokratikus pénzügyi rendszer, t. i. a legnagyobb összegekig menő, közvetlen aláírás először jött alkalmazásba, továbbá a sokféle vállalat részvényeivel fejlett ki nagyban a tőzsde-nyavalya, agiotage és szédélés, mely nem csak a középosztályra terjed ki. Botrányos részök volt ezen üzelmekben Napoleon legközelebbi híveinek, a császár fi- és nővérei, ministerei, tábornokai. maitressei az államtitkokkal tiztek vásárt a tőzsdén, Nyertek és pazaroltak óriási összegeket és Párisból indult ki azon világserű szédélés, mely most egész Európában uralkodik s előbb utóbb roppant válsággal fenyegeti a népek gazdasági állapotát.

Az államháztartás költségeinek emelkedése egyuttal a politikai közszellem és némi félénk, de mindinkább nyilvánló ellenzékiiség lebredését vonta maga után. Hogy a nemzet nagy ábrándokkal legyen elfoglalva, sőt azon ónámitásból is, hogy azzal a kés világrészen nagy horderejű, historiai fordulatot kezdeményez vezetett Napóleont a mexikói háborúba, mely alig palástolható csúf verességgel és tömérdek pénzparazlással végződött. Ennek elsimitása végett kelle ezután a budgetet meghamisítani; a folyó államszükségletekre megszavazott milliókat a mexikói háborúból keletkezett adósságok fizetésére fordítani míg a várak és hadsereg fölzerelése elhanyagoltatott, Ezen körülménynek tulajdonítandó talán még idkább mint Bismarck ügyes diplomáciájának, hogy Napoleon, kinek érdekében állt ugyan Ausztria gyengítése Olaszországban, de nem állhatott érdekében, hogy Poroszország hatalma alá kerüljön egész Németország: 1866-ban azon hibát követte el, hogy Auszriát cserében hagyta.

Az Imperator dicsőségének és hatalmának szembeütő súlyedtével vakmerőbben léptek föl a pártok A parlament kormányzat elutasítatlanságával szemben a trónját belőrlől fenyegető veszélyek ellenében most inkább mint valaha látszik szükségesnek a nemzeti chauvinizmusban keresni szövetségest. És elkezdé a porosz háborút a legrosszabb időben, lanyhán, készületlenül.

A többit tudjuk.

A képv. ház pénzügyi bizottságának jelentése.

(Folytatás.)

Ezen elvekből kifolyólag a rendes kiadásoknál a következő törléseket eszközölte a bizottság:

Államadóssági járuléknál	6,071 frt
A belügyi tárczánál	49,856 frt
Pénzügyi tárczánál	265,078 frt
Közlekedési tárczánál	162,138 frt
Kereskedelmi tárczánál	44,238 frt
Vallási és közoktatási	130,602 frt
Igazságügyi tárczánál	531,397 frt
Henvédelmi tárczánál	671,092 frt
Fiumei tárczánál	3,780 frt

A rendkívüli költségeknél törlött a bizottság az áthelyezéseken kívül és ide nem számítva, hogy az 1872. hitelmaradványok 20,116,132 frt erejéig egészen kihagyttak:

Miniszterelnökségnél	30,000 frt
Belügyminiszteriumnál	8,135 frt
Pénzügyminiszteriumnál	650,992 frt
Közmunkaminiszteriánnál	4,413,603 frt
Kereskedelmi miniszt.	606,200 frt
Vallás- és közokt. minisz.	154,296 frt
Igazságügyi minisz.	223,000 frt
Honvédelminél	401,685 frt

Áttérve a fedezet kérdéseire, a bizottság azon nézetben van, hogy nem csak az 1873-dik évi hiánynak és az 1872-ik évi hitelmaradványoknak fedezéséről kell gondoskodni, hanem azon célból, hogy az államháztartás ügyei rendbehozásának az 1871-ik évből származó függő tartozásokat és az 1872. évi hiányt is végleg fedezni kell. Ezen tartozások a pénzügyminiszter előterjesztése szerint a bírói letéteknek és az 1.800,000 frt forgalomban levő kincstári utalványoknak leszámítása mellett, melyeknek fedezéséről gondoskodni ezuttal nem szükséges, a következők:

Előlegezési hitelmevet bankintézetektől	4.700,000 frt.
Előleg a nyerevénykölesönből	7.011,680 „
Ez képezé a fedezendő összegek el-sejét	11.711,680 „
Az 1872. évi hitelmaradványok tesznek	20.116,247 „
Ezenkívül az 1872. évre megszavazott póthitelek kitesznek	1.236,991 „
Összesen	83.064,918 „
Az 1873. évi rendes hiány	6.360,425 „
Rendkívüli hiány	25.815,383 „
	32.175,808 frt

Ezenkívül az új kölcsönnek és az 1.800.000 frt kamatozó kincstári utalványoknak kamataira az 1873. évre összesen 2.000,000 frtot tehetünk.

Összesen tehát rendes hiány	8.360,425 frt
Rendkívüli	25.815,383 „
	34.175,808 frt.
Összesen	67,240,726 „

Tehát az előirányzott 1873-ik évi hiánynál 61.480,115 frtnál 5.760,611 frttal több.

Miután azonban az előirányzat a függő adósságot	11.711,680 frt.
az 1871. évi póthiteleket	1.236,991 „
és az új kölcsön kamatait	2.000,000 „
föl nem vette tehát összesen	14.948,671 frt.

tehát összesen nem vett föl azon összegek közé, melyeknek végleges fedezéséről a bizottság a pénzügyminiszter egyetértésével gondoskodni szükségesnek tartja, ha a költségvetés ezen összegeket is már figyelembe vette volna, ehhez képest a pénzügyi bizottság által fedezésre javaslatba hozott összes hiány ezekkel együtt 76,428,786 frtot tett volna, tehát a bizottság által fedezésre felvett hiány ennél 8.188,060 frttal kisebb, ha pedig a bizottság javaslatai a rendes hiány fedezésének módjára nézve elfogadtatnak a kölcsön által fedezendő hiány 17.633,363 frttal kevesebb, mint az előirányzat szerinti.

A főntebbi hiányok fedezésére a bizottság a következő javaslatokat terjeszti a pénzügyminiszter egyetértésével a t. képviselő ház elé:

A mi mindennek előtt: az 1873. évi költségvetésben a kölcsön kamatainak hozzászámítása után mutatkozó 8.360,425 frt hiányt illeti, a bizottság azon nézetben van, hogy a cél, melyet szem elől tévesztelni nem szabad, az, hogy az államnak mindazon kiadásai, melyek állandó szükségletet képeznek, az állam rendes jövedelmeiből fedeztessenek.

Ha ezen elvet már ma egész szigorúsággal és minden következtetéseivel keresztülvinni nem lehet is, a mennyiben kétségtelen, hogy a rendkívüli kiadások közül a rendes költségek közé áttett 5,641,535 frton kívül még oly tételek is maradtak a rendkívüli szükséglet között, melyek nem képeznek gyümölcsöző beruházásokat és hosszú érek során át elő fognak még fordulni; a bizottság mégis azon összegekre nézve melyben az 1873. évi rendes szükségletet megállapították, mindenesetre alkalmazandónak véli azon elvet, hogy mint az állam rendes, egészben és nagyban állandó kiadásai a folyó jövedelmekből fedeztessenek.

Az államháztartás egyensúlyának helyreállítása érdekében elkerülhetlenül szükségesé vált ezen elvnek keresztülvitele már az 1883. évi költség előirányzatban. A bizottság már fentebb kiemelte, mennyire veszélyesnek tartandó kölcsönből fedezni azon költségeket, melyek az állam rendes, állandó kiadásait képezik, adóssággal fizetni azon terhek kamatait, melyekbe az eddigi beruházások kerültek, az

államkiadások ezen részét kölcsönrel fedezni nem szabad.

A rendes előirányzatba ez más uton, mint az állam rendes jövedelmeinek fokozása által el nem érhető. A bizottság tehát ezt hozza a t. képviselőháznak javaslatába és azért ezen célból indítványozza: utasítsa a ház a pénzügyminisztert arra, hogy addig is míg az adótörvények reformjai által az összes adózási rendszer gyökeresen és végleg szabályoztatni fog, terjeszzen mielőbb részletes és kimerítő javaslatokat a ház elé az állam rendes jövedelmeinek fokozása iránt, hogy az 1873. évi előirányzatban addig is, míg az adóreformok által a rendes hiány elenyészne a rendes kiadások a folyó jövedelmekből fedeztethessenek.

A hiány hátralevő része tesz	25,815,353 frtot.
Az 1872. évi hitelmaradványok, póthitelek és függő tartozások tesznek	33.064,918 frtot

Összesen: 58,880,301 frtot.

Ezen összegek legnagyobb részét állósított adósság után véli a bizottság fedezendőnek.

(Folyt. köv.)

Külföldi szemle.

A francia nemzetgyűlés jan. 8-ki ülésében terjeszté be Chabrun gróf a következő alkotmányos javaslatot, mely azonnal a 30-as bizottsághoz utasított:

„1. cikk. A köztársaság elnöke négy évre választatik és újra választható.

I. §. A parlamentáris kormányforma.

2. cz. A kormány az elnök, a ministerek, a felsőház és az államtanács által vitetik és gyakorolatik.

3. cz. A törvényhozó hatalom az elnök, a felsőház és a képviselőház által együttesen gyakorolatik.

4. cz. A törvények kezdeményezése az elnököt a felsőházat és a képviselőházat illetik.

II. §. Az elnök és a ministerekről.

5. cz. Az elnök felelős a kamarának. Ha az elnöki szék halál, lemondás vagy más körülmény által megürül, a kamarák új elnökválasztás által töltik be.

6. cz. Az elnök az állam feje. Ő rendelkezik a szárazföldi és tengeri haderő felett, szerződéseket köt, minden hivatalt ő tölt be kinevezés által, megrtesz minden szükséges intézkedést és rendszabályt a törvények végrehajtására.

7. cz. Az igazságszolgáltatás az ő nevében történik. A hivatalbeli elmozdíthatlanság fenntartatik.

8. Az elnök megkegyelmezési joggal bír. Általános bünbocsánat csak törvény által engedélyezhető.

9. cz. Egy szerződés sem végleg érvényes, míg a kamarák által helyben nem hagyatott.

10. cz. Az elnök szentesíti és hirdeti ki a törvényeket.

11. cz. Ő nevezi ki és bocsátja el a ministereket. A ministerek az ő elnöksége alatt tartott tanácsban határoznak, Ők solidarisan felelősek.

12. cz. A ministerek a felsőház, vagy a képviselőház tagjai lehetnek. Ők részt vehetnek az egyik vagy másik ház ülésében és kiballgatandók valahányszor Ők ezt kívánják.

III. §. A felsőházról.

13. cz. A felsőház a végrehajtó hatalom előterjesztésére önmaga egészíti ki magát.

14. cz. A felsőház tagjai elmozdíthatlanok és számuk nincs meghatározva.

15. cz. A felsőház bureaujának tagjait az ülészek elején a felsőházi tagok közül az elnök nevezi ki.

16. cz. Az elnök hívja össze és napolja el a felsőházat. Ő mondja ki az ülészeket bezártat.

17. cz. A felsőház megvitatja és megszavazza a törvényjavaslatokat.

IV. §. A képviselőházról.

18. cz. A népképviselő általános szavazattal hat évre választatnak oly módon, hogy a képviselőház minden két évben megújittatik egyharmad részben.

19. cz. A képviselőház tárgyalja és megszavazza a javaslatokat.

20. A képviselőház minden időszak kezdetén maga választja meg elnökségi hivatalát.

21. cz. Az elnök elnapolja a képviselőházat. Ő mondja ki az ülészeket bezártat.

Ha az elnök a felsőház beleegyezését mellett feloszlatja a képviselőházat, három havi idő leteltével újat kell egybehívnia.

V. §. Az államtanácsról.

22. cz. Az államtanács hatáskörébe tartozik: szerkesztési a törvényjavaslatokat és a közigazgatási szabályzatokat, ugy szintén elosztatni mind en nehézséget, mely a közigazgatás terén felmerül.

23. cz. Az államtanácsnok az elnök által nevezetnek ki és bocsátatnak el.

24. A ministerek ülésel és határozó szavazati joggal bírnak az államtanácsban.

Á t m e n e t i i n t é z k e d é s e k.

25. cz. Jelen törvény azon naptól kezdve lép érvénybe, melyben azon közhatalmak, melyekről ez szól, a nemzetgyűlés által szervezve vannak.

Felelet

n é m e l y S.-S z t g y ö r g i g y a n u s í t ó u r a k n a k !

Idei január 3-ról a „Keletben” „egy Székely”-aláírása alatt Háromszéken a körjegyzői szigorlatról kiadott cikk beküldőjén gyanusítottván — felkérem tisztelettel a Szerkesztőséget engemet ellen igazolni. Ellenben azon cikket, mint az első napon egyik szigorlott, a részemre juttatott dicséret leszámolásával részletenként mint egészben kész vagyok feleletül aláírni, — de hogy azon cikk finom érzéket nem támadott meg s mint elesmert igazság is gyanusítás nélkül passirozhat vala, igazolja az: hogy „kiáltó szóként a pusztában” hangzott el.

A mi pedig személyem provocálását illeti: ki-jelentem alázatos gyengét erős színben adó gyanuskodó uraknak: hogy szeplőtelen jellememből kifolyólag vallott politikai hitvallásom nem az önké — az 1867-től jelenig egyöntetű lévén sérthetetlen talán érdek szerént bilancirozó politikai multjokat, s miután bizonyítva van, hogy élelmes politikát követek — hagyjanak nyugtot, s engedjék meg, hogy egy ügyvéd mellett én erejére támaszkodott fogalmazó is az itteni dicső protektio mellőzésekkel hallathassa idegzett bántó szavait — és ne kérdezenek szellőtől a távirtdáig ki-mi? s mert a szellőből került zivatar számításra kívüli idő előtt elsöpörhető önköt, ezt a gyengébbek kedvéért mondom.

Lázár Károly.

Törvénykezési statisztika

A kolozsvári kir. törvényszék által 1872. évi ügyforgalmáról és tevékenységéről készített kimutatók a következő adatokat tüntetik fel: a törvényszéki elnökhöz és törvényszékhez érkezett összesen 26862 beadvány, melyből 14,960 polgári; 2794 bűn és sajtóügyi; 5790 telekkönyvi, 1187 urbéri; 937 pénzügyi beadvány; az elnökséghez beadott és elintéztetett 1194 darab. A törvényszék által elintéztetett 22946, hátrálékban maradt 3916 ügyszám. Az elintézés és hátrálék egyes szakosztályoknál: polgáriban 13461 elintézve, 1229 hátrálék; bünygyiben 2375 elint. 399 hátr. urbériben 881 elint. 306 hátr. telekkönyviben 3501 elint. 1622 hátrálék, pénzügyiben 584 elint. 353 hátrálék.

Polgári per volt 659, ellátottat 542, ebből érdemleges végzés és ítélettel 331, végrehajtás elrendeltetett 1033, csődügy volt 59, befejeztetett 7, hagyatéki ügy folyamatban volt 1253, bevégezett 402, fellebbezés a második bírósághoz beadott 129, semmisségi panasz a semmissítőszékhez 101, melyből leérkezett helybenhagyó 68, megsemmisítő 29.

Bűnygyi és sajtóügyi nyomozat volt 1084, melyekből befejeztetett 507, végtárgyalás tartatott 110, mely számból 83-an érdemleges ítélettel elítél-tetett 135 egyén; 17 végtárgyaláson részint kiegészítési, részint elnapolási végzés keletkezett; esküdt-széki tárgyalás tartatott 1.

Urbéri osztályban függőben volt 430 urbéri per elintéztetett 75, ebből 30 egységgel; folyamatban volt 95 tagosítás és szabályozási ügy, befejeztetett 7; telekkönyvi osztályhozérkezett 378 telekkönyvi per, elintéztetett 98. Összesen tartatott 545 ülés.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, jan. 15. 1873.

— A kir. udvar Gödöllőn A királyi udvar karácsonyi ünnepeiről a „M. A.”-nak a következőket írják: A gödöllő, kath. plébános az iskolagyermekek számára karácsonyfát készült fölállítani, erről Gizella s Mária-Valeria főhgyűk értesülvén, a karácsonyfa ünnepélyéről kiválóan gondoskodtak: Gizella főhercegnő már hetekkel azelőtt minden ezukorkát és süteményt a karácsonyfa számára téteztett el; továbbá egész női személyzetével horgoltatott, varratott és nagy mennyiségű fejkötőket, kzelőket, ingelőket sat. bocsájtott a plébános rendelkezésére. Mária-Valeria főhercegnő egy halmaz játékszert küldött az iskolába kiosztás végett a gyermekek között; de a mint az ünnepélyről visszatérő hölgyek által értesült, hogy egyike ezeknek nem kaphatta meg azt a babát, melyet magának kszemelt volt, azonnal egy szép babát felöltöztetett, nyakába egy mézes kalácsos csomagot akasztott és a plébános által elküldötte a szomorkodó leánykának. — Az ünnepi isteni tisztelet fényének emelésére gróf Festetich Mária és Miss Trodimoston az udvari kisérőből a mise alatt énekeltek, az orgánán pedig Gerstecker bárónő játszott. A királyné éneket az év utolsó napján szintén meghallgatta.

— A m. kir. igazságügyminiszter a naszói törvényszékhez telekkönyvezetővé Picu Leo körös-bányai törvényszéki telekkönyvezető segédét; telekkönyvezető segédő Graur László telekkönyvi helyi: in lési főbiztost: és telek-könyvi irnokokká Bodescu János naszódvidéki tisztségi iktatót és Sutu Vazul telekkönyvi helyszinelési tollnokot nevezte ki.

— Udvari gyász. Legfelsőbb rendeletre néhai III. Napoleon ő felségéről az udvari gyász jan. 12-től kezdve 12 napon át változtatás nélkül jan. 23-ig bezárólag fog viseltetni.

— Városunkban mindenfelé folynak a készülődések az egyetemi ifjúságnak szombaton tartandó báljára. Ez lesz Magyarország második egyetemének, első bálja s úgy látszik a közönség e táncvizsgálmot is részesíteni fogja a meleg részvételben mellyel az egyetem megnyílását fogadta. A bál fontosságát különben is emeli a szent cél, melynek javára történik: egy egyetemi olvasó és önképzőkör van hivatva, hogy komoly pályára hivatott magyar ifjúságnak megörvén a német egyetemek léha irányától, mely sörös kancsók és kártya mellett keres magasabb szellemi évek helyett kielégítést. Az olvasókörnek a táncvizsgálmot jövedelme fog lételt adni s mi szívünk-ből óhajtjuk hogy ez sikerüljön is. Az egyetemi kör a jegyekeni felülfizetéseket is szívesen fogad, reméljük hogy különösen a vidékiek s mások kik akadályozva lesznek a megjelenésben felülfizetéssel fogják tanuságát adni a nemes cél iránti lelkesültségüknek.

— Nemzeti színház, jan. 14. Ma Brenner Jenny k. a-nak, a prágai színház elsőrendű énekesnőjének volt hangversenye. A k. a. ez alkalommal jelmezes jelenetekben lépett fel, „Mignon”, „Varázslap”, „Fekete dominó” és „Lucia”-ból szakítva ki egyes részleteket. Ezekbe tehát volt alkalma a közönségnek megismerni a k. a. színi alakító tehetségét is. A k. a. játéka mint énekek megtetszik a nagy képzettség, tagjáratása művészi, de alakításában nem volt meg a lelkiállapotot hiven visszatükröző hatásos erőteljesség. Hangját igen könnyeden kezeli da gyakorta vehetni rajta észre fátályozottságot s nincs meg benne a nagy művésznőktől megkövetelhető csengő báj. A hangversenyközbe „Már alszik” e felvonásos eleven kis vígjáték adatott a színpad szerint „itt először” a kolozsvári közönség azonban e darabot már Prielle Cerneliától és feledhetetlen férjétől, Szerdahelyitől látta. Az élénk francia zamatu vígjáték azonban Halmiés Boér Emma kezében sem tévesztette hatását s vidám kedélyen tartotta a közpszámu közönséget.

— A magy. színészet jelen állására vonatkozólag a következő statisztikai adatok foglaltatnak a „magyar színészet évkönyvé”ben: Magyarországon van összesen 25 magyar színtársulat, és pedig: a pesti nemzeti színház 157 taggal, a kolozsvári nemzeti színház 61 taggal, a debreczeni állandó színház 58 taggal, Miklóssy Gyula, színtársulata 67 taggal, Fehérvári Antal színtársulata 42 taggal, Latabár Endre színtársulata 46 taggal, Hubay Gusztáv és Sztupa György színtársulata 38 taggal, Károlyi Lajos színtársulata 34 taggal, Szuper Károly színtársulata 23 taggal, Lászy Vilmos színtársulata 34 taggal, Manusberger Jakab színtársulata 42 taggal, Gerő Jakab színtársulata 16 taggal, Kőszegi Endre színtársulata 17 taggal, Novák Sándor és Völgyi György színtársulata 29 taggal, Kétszeri József színtársulata 16 taggal, Várady Ferenc színtársulata 24 taggal, Nagy Mihály színtársulata 15 taggal, Homokay László színtársulata 18 taggal, Szegedy Mihály színtársulata 18 taggal, Csóka Sándor színtársulata 21 taggal, Balogh György színtársulata 17 taggal, Györfy Antal színtársulata 9 taggal, Bokody Antal színtársulata 28 taggal, a szabadkai színtársulat 35 taggal, Aradi Gerő színtársulata 33 taggal.

— Az idei 49 napos farsang, mely öröme és vigaságok rózsáival árasztja el mindenfelé a fény-mázás elegans termék — szintegy, mint a legszegegyebb kunyhók földes talaját — holnap nyílik meg a nögyelet álarczos báljával. Nögyeletünk valódi szívmességgel párosult játékonny kezekkel évek során át oly sokat buzgólkodott a szenvedők nyomorainak enyhítésén, hogy nincs kétségünk, miszerint a nemes szívek nemcsak a vigalomra intő zene csábító hangjait, hanem a nyomor szenvedő gyermekeinek panaszait is megértik s tömeges részvétőkkel felkarolják az annyi buzgalommal létesített ez első nögyeleti álarczos bált!

— A székely nemzet történetének megírására Urvári Lajos, Olábfalu képviselője öt aranyat adott. Valószínű, hogy a székely nép tehetősbei tekintélyes összegre fogják felszaporítani a pályadíjt.

— Madridból távirják. A királyi csapatokkal való legközelebbi összeütközés alkalmával Cucala főkelő-főnök, a csatatérről elvitt sebesülteket nem számítva, 16 halottat, 20 sebesültet, és 30 foglyot veszített. Az önkéntesek, valamint a vidéki népesség határozottan ellenséges magatartást kezd felvenni a főkelők irányában, és erőlyesen felléptek ellenük. A király 11-ékén engedélyt irand alá egy spanyol társulat részére, mely Cadixtól a Canári szigeteken és Teneriffán át táviraduzalt fog létesíteni Cubába.

— Bernáth Gazsi iratait, könyveit, képeit lepecsételve átadták az írói segélyegylet titkáranak: Gyulai Pálnak.

— A „Nemere” jelenti, hogy jan. 6-ig oly kevés előfizetést kapott, mely a kiadások felét sem fedezi. „Udvarhely” is tudatja, hogy még legalább 100 előfizetésre van szükség a költségek teljes fedezéséhez.

— A csiki székelyek Pesten jan. 12-én este közgyűlést tartottak, melyen Sántha Lajos elnök tárgylagosan előadta a kiküldött bizottság véleményét a szükségesnek talált egyletmékénti megalakítása tárgyában. A közgyűlés hosszabb vita után kijelentette, hogy mint csiki egylet segélyző és önművelődési czéllal fog megalakulni. A kiküldött bizottság elnöke ezután letette mandatumát, miután kiküldetésében már eljár s indítvány tétetett egy ideiglenes végrehajtó bizottság kiküldése iránt. Az in-

ditvány elfogadott, s a közbizalom a végrehajtó bizottság elnökül újból Sántha Lajost jelölé ki, ő azonban kérte a közgyűlést, hogy ne rubázza rá az ideiglenes elnöki tisztet. nehogy fenforoghasson a legkisebb gyanu is az iránt, mintha az elnökséget csak azért is örömmel fogadná el, mert a megtiszteltetéssel a kötelesség teljesítésén kívül bármilyen előny is lenne összekapcsolva. Legyen más az elnök, ugymond, s ő igéri. hogy mint közbarozs is a legbuzgóbban fog az egylet mellett működni. Többek fel-szólalása után Molnár József azon nézetét fejezte ki, hogy ép az egylet végleges megalakulásáig szükséges leginkább a végrehajtó bizottságban egy tapasztalt s az ügy érdekében leginkább buzgó ember, a közgyűlés nevében felkérte tehát Sántha Lajost, hogy mint ilyen hajoljon meg a közbizalom előtt, annyival is inkább, mert a jelenlevők meggyőződése, hogy az elnökségtől való visszalépése által talán kétséges-sé válnék a jótékony czélú egylet létesülése is. Sántha Lajos a tágítani nem a közbizalomnak végre is engedett, s mint elnök közreműködését megígérte és egyuttal megválasztotta a végrehajtó bizottság is, melynek feladatául tétetett ki, mindent megtenni, m't a csiki egylet létesítése és megalakítása érdekében czélszerűnek tart, s hangsúlyoztatott, hogy azon esetre, ha a tapasztalás azt bizonyítaná, miszerint a többi a szé-kely székek fiainak csatlakozása is tanácsossá és szükségessé válnék, s általuk is óhajtatnék, szolli-tassanak fel ők is jóakaratu csatlakozásra. A végrehajtó bizottság tagjai: Barta Ignác, Boeskor Károly, Bokros Béla, Borszéki Samu, Csató Aurél, Geczó János, György János, Kedves Alajos, Keresztes Károly, Macza György, Molnár József, Sántha Lajos elnök, Szabó Barnabás. A gyűlés folyamában távirat érkezett az elnökhöz, melyben a Kolozsvárt tanuló csiki ifjúság üdvözlését fejezte ki a csiki egylet iránt, mely figyelem a legnagyobb lelkesültséget idézte elő.

— Napoleon betegsége és a német-francia háború. Az „Union medicale” a következőket írja: 1870. július 3. a tuillériákban orvosi tanácskozmány folyt Nélaton, Ricord, Fauval, Sée és Corvisart orvosok között, lágyék fájdalmak alapján, melyek a császárnál már öt év óta kocsikázás alkalmával mutatkoztak, egy betegség letezését constatálták és annak megvizsgálását a beteg rész felnyitása által annyival tanácsosabbnak tartották, minthogy a tünetek későbbi ismétlődése esetére erős gyuladástól kellett tartani. Az orvosi tanácskozmány nyakról szóló jegyzőkönyv Comeau által a császárnéval közlendő lett volna; ezt azonban Comeau nem tette és a jegyzőkönyvet a szeptemberi kormány a tuillériákban az orvos irományai között találta. A kelet, 1870. július 3-ki ez okmányoknak nagy történelmi fontosságtól kölcsönöz; mert, miként az „Un. med.” megjegyzi, költségtelen, hogy a császárné a tanácskozmány eredményéről értesülvén a vizsgálat után mitét haladéktalanul végrehajtását kikészítelte volna és így a három nappal később történt hadizenet bizonyosan elhalasztott, talán el is maradt volna.

TANÜGY.

— A népnevelés érdekében. Régi igazság az miszerint csak is akkor mozdítjuk elő valóban hazánk boldogítását, ha a korszellem által igényelt kötelmek teljesítése elől, mely kötelmek kiváltképen a lélek és szívre nemisítőleg ható miveltségből eredett „jótékony áldások” öntudatos elfogadásában határozódnak: nem zárkozzunk el azon, a kor szabadabb vívmányai elfogadását kizáró előítéletek által támogatott, s minden eszme áramlatnak gátul szolgáló korlátozások közé, hová még nem süttött el a felvilágosodás sugára: se a hol régi harcosz apáink példái által feltűzve a haza iránti önzetlen érdeklődésünknek csak azon recedens fény által adunk egyedüli kifejezést: miszerint meleg kandallónk tüze mellett debreczeni avagy selymezi pipánkból bodor füst fellegetek eregetve — boros kancsók között el-el mesélgessünk a régi jó harcosz időkről, midőn a „kard” volt a dicsőségre vezető egyedüli eszköz, s nem — mint korunkban — a „toll”, melynek forgatóját nem „viténznek” — hanem csak „téntás deáknak” nevezhetjük...

E visszás a XIX-ik század uralkodó eszméjével homlokegyenest ellenkező s Torda városa beléletének alsóbb rétegeire nézve találó helyzet többé nem maradhat így, nem különösen városunk beléletében, mely város lakóiról — mondjuk ki nyiltan — már országszerte elvan terjedve azon a nép szellem-erkölcs-életét nem a legszebb színben feltüntető mondas' „ne légy olyan, mint egy tordai...”

Kérdjük: miben rejlik ez elszomorító tüne-mény oka? Felelet: abban, mivel Torda városa lakóinak alsóbb (de a mellett tehető) osztályának legnagyobb része „születéséről” — egész haláláig — nem mutat legkisebb érdeklődést a szellemi művelődés iránt!... Ez való tény!

És épen e kétségbe nem venható valóság indit minket egy — társadalmi életünk emelésére bizonyos jótékony hatással leendő eszme megpendítésére, mely abban culminál: —

Hozassék be városunkba is a felnöttek oktatása!...

Hisz ez annyival inkább eszközölhető lenne, mivel városunkban vannak a népnevelés iránt me-leg érdeklődést mutató férfiak, kik ha az ügy élére állának — a siker nem maradna el...

Ott van p. az unitárius gymnásium fiatal és jeles készültsgű tanára Pálfi Károly ur, ki a megpendített eszme társadalmi jelentőségét átlátva: kész örömmel sietni fog bizonyára felajánlani közre-ható tevékenységét; s így vannak többen, kik a népnevelés érdekében szabadabb idejüknek egy kis részét önként áldozatal vinnék...

Engedje tehát az ég, hogy a felnöttek oktatása az ügy érdemének megfelelőleg felkaroltatván: még e téli időny alatt az oktatás kezdetét vehesse: — remélve: miszerint városi polgáraink nagy része igyekezend az oktatás által nyújtott szellemi kincseknek készséggel való elfogadása által önmaguk javát czélozva egyszersmind hazánk boldogságát is szem előtt tartani!... Ugy legyen!...

Torda, január 12, 1873. —

Több városi polgár.

KÖZGAZDASÁG.

Világkiállítási ügy.

A világkiállítási magyar országos bizottmány végrehajtó bizottsága a következő felhívást intézte a vidéki bizottságokhoz.

Miután a világkiállítási m. kir. bizottság megalakulása következtében szükségessé vált ezen — az országos bizottmány végrehajtó bizottságának megbízott közege gyanánt működő — kiállítási hatóság ügykörének és a végrehajtó bizottsághoz való viszonyának pontos meghatározása, e két kiállítási közegek már a bizottság szervezési szabályzatában megállapított viszonya s a mindegyikhez tartozó teendők részletesen megállapítottak, és az ide vágó szabályzat a földművelés, ipar és keretke-delemügyi minister által f. é, November hó 14-én 343 kiáll. sz. alatt jóváhagyatott.

E átásítás értelmében felreértesek elkerülése és a kerületökbe tartozó kiállítóknak kellő felvilágosításra vágott értesítetnek a vidéki bizottságok, hogy a világkiállításra vonatkozó minden fontosabb és elvi kérdések eldöntése, az e kérdésekből a miniszteriummal előálló hivatalos érintkezés,

a bejelentések végleges elfogadása, a nem közvetlenül Bécsbe küldendő tárgyaknak előzetesen Pesten való egybegyűjtése. eshetőleg azoknak előleges megbíratatása,

a tér kiosztás tekintetében netán előforduló reklamatiók elintézése a végrehajtó bizottságnak vannak fentartva és hogy ide tartozó megkeresések és átiratok hozzá illetőleg a Pesten, Nádor-utca 9 sz. a létező kiállítási irodához intézendők.

A világkiállítási m. kir. bizottsághoz utasítvák:

a bejelentések rendezése és osztályozása, az azokra vonatkozó felvilágosításoknak megadása.

a Pestre egybegyűjtött tárgyaknak Bécsbe szállítása, ottan való felállítás.

a végrehajtó bizottság által megállapított elhelyezési és díszítési tervet keresztül vitele,

a kiállítási tárgyak gondozása, értékesítése és esetleg visszaállítás,

a kiállítók érdekeinek képviselése a kiállítás tartamán át.

Az idevágó megkeresések és beadványok a kiállítási bizottsághoz intézendők, melynek tagjai részben még Pesten, részben már Bécsben működnek, mely utóbbi helyen (Nordbahnstrasse 32 sz. a.) a bizottságnak külön irodája van.

A mely beadvány a kir. bizottság hatásköréhez tartozik, és a végrehajtó bizottsághoz intéztetnek, a beküldőnek értesítése mellett a végrehajtó bizottság által érdemleges elintézés végett a bizottsághoz tétetik át, a mi különösen a kiállítási készülékek felállítási módjára, azok beszerzésére, és az egyéb részletekre nézve beérkezendő megkeresések tekintetében foglalandó helyet.

A kiállítási katalogusra vonatkozó adatok, melyeknek beszerzése végett kérdő ivenk fognak szétküldetni, a végrehajtó bizottság titkári hivatalához küldendők.

Ez alkalommal kifejezzük óhajunkat, hogy azon t. főbizottságok, melyeknek már régebben ben nem vettük tudósításait, a kerületökhez tartozó illetőleg általuk bejelentett kiállítóknak a kiállításra való előkészületeinek miben léte re nézve általánosságban rövid értesítést adni, vagy arra az egyeket buzdítani sziveskedjenek.

Mugunk részéről tudatjuk, hogy a világkiállítási magyar osztálynak az iparpalotára vonatkozó elrendezési tervet már elkészült, s hogy az egyes jelentkezőknek a nekik kiadott terményviségről való értesítése a kiállítási bizottság részéről megkezdett, úgy hogy utóbbinak nyilatkozata szerint minden kiállító közel jövőben tüzetes értesítést veud bejelentéséről.

Felkérjük a t. főbizottságot, sziveskedjék a főntebbieket kerületében lehetőség szerint köztudomásra hozni és egyuttal a bejelentett tárgyaknak mihamarább való elkészítésére az illetőket buzdítani, minthogy már a következő hónap folytában fog közhírre tétetni, miképp oszlanak meg az egyes csoportok szerint jövő évi február 1 és april 15-ike között

a bejelentett tárgyaknak beküldésére kitűzendő határidők.

Ez alkalommal az általános szabályzatnak a kiállítási tárgyak csomagolására és címzésére vonatkozó szabványai részletesebben fognak körvonaloztatni.

Kelt a világkiállítási magyar országos bizottmány végrehajtó bizottságának Pesten 1872. december 12-én tartott üléséből.

Korizmics elnök. Steinacker Ödön kiállítási főtítká.

— A deési piac árjai január. 12-érő 1 auszt. mérő tisztabúza 6 ft 60 kr. rozs 4 ft 40 kr. elegybuza 5 ft 20 k. zab 90 ft — kr. Széna 1 ft. 80 kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 8 ft. — kr. Marhabus. fontja 18 kr. Konyhaliszt 13 kr. Borsó mérője 20 lence 20, paszuly 10 ft kr. —

— A nagy-enyedi piac árjai január 12-ről, auszt. mérő Tisztabúza 6 ft 20 kr., elegybúza 5 ft 50 k. rozs 4 ft 40 kr. kukorica — ft — kr. Zab 1 ft 25 kr. pityóka 1 ft 30 kr. Egy mázsa szalonna — ft — kr. Egy font disznózsír 60 kr. Egy kupa borsó 24 kr., lence, 22 kr. paszuly, 14 kr. Egy mázsa kenyérliszt — ft Egy font marhabus 18 Egy mázsa széna 1 ft 70 kr. Egy öl tüzi fa kemény 11 ft — kr.

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Pesten jan. 15. 10 ó. 40 p. d. e.
Érkezett jan. 15. 10 ó. 45 p. d. e.

A képviselőházban tegnap a bank-ügyi interpellatio után a katonai törvényeket tárgyalták. A budget-vita valószínűleg pénteken kezdődik; a vita szokatlanul élénk lesz. Ma a Deákpart a budgetre vonatkozólag igen fontos értekezletet tart.

A közoktatási miniszterium enquetet akar összehívni, mely nyilatkozatok: revideálandó-e a népiskolai törvény vagy nem.

Andrássy két nap óta ágyban fekszik; a Király meglátogatta.

Napoleon temetése ma minden fény nélkül történik. A temetéskor London boltjai be lesznek zárva.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Jan. 14-én 5°. Metalliques 100 ft. 66.66. Kamat 66.25. Nemzeti kölcsön 100 ft. 70.85. 1860. Kölcsön 101.75. Bankrészvény 979. Hitelin-tézetí részvények 327.25. London 10 ft. st. 108.95. Ezüst 106.75. Cs. kir. arany —. Napoleonor 867. Urbéri könyvek: Magyarországi 78.75. Temesi 77.50. Erdélyi 76.50. Horváthországi 77. —

Felelős szerkesztő: Szász Béla.

Nyilttér.)*

Minden betegnek erő és egészség
gyógyszer és költség nélkül:
Revalesciere Du Barry
Londonból.

Minden szenvedőnek egészségre az izletes Revalesciere Du Barry által, mely gyógyszer költség nélkül az alábbi beteg-eket eltávolítja: gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyálkártya-, légzési, hólyag- s vese bajok, gümőkör, aszkór asthma, köhögés, emésztetlenség, dugulás, hasmenés, álmat-lanság, gyengeség, aranyér, vizkór, láz, szédülés, vértolulá-s-fülzúgás, rozslult és hánys a terhesség alatt is, diabetes, méla-kór, elsóányodás, csusz, kőszvény Kivonat 73,000 tagusitvány, ből, oly felgyógyulásokról, melyek a gyógyászatnak ellenállottak. 48,421. sz. bizonyítvány.

Vág-Ujhely Magyarországon
Több éve zavarva volt emésztésem gyomorhajokkal és elnyálkásodással kellett küzdenem. E bajoktól a Revalesciere 14 napos használata által megmenekültem.

Sternér J. L. tanító a népiskolán.
Gasen, Stiria, Birkfeld posta 1870. nov. 19.
Igen tisztelt ur! Örömmel és kötelességemserdileg elis-merem a Revalesciere jó hatását, a hogy ez több oldalról elis-mertett. E kitünő szer engem horasztó lélekzést, nebelyek-től nehéz köhögéstől, feljutt nyaktól, nyomorgórestől szaba-dított meg, melyekben évekig szenvedtem.

Steininger Vince pens. lelkész.
Páris, 1866. april 26.

Uram! Az ön Revalesciere-csokoládéja oly jót tett, mint-hogy asthmaticus bajoktól, melyekben évekig szenvedtem, vég-leg megszabadított

Gaillard, a francia hadsereg főintendánsa.
Adra, Almeria tart. (Spanyolország) 1867. oct. 21.
Nagy örömmel jelentem lányom meggyógyítását hoszas-szenvedéséből, miket egy bürkötés okozott és az álomtól fosztá meg.

Perrin de la Hittelos francia vice-consul
72,632. sz. bizonyítvány.
Beaumont, 1868. aug. 5.

Az ön Revalesciere-je csodákat művel a betegknél. Küld-jönmög 72 szelencével.

Balette J., gyógyszerész.
Táplálóból levén mint a hus, a Revalesciere felnöttek és gyermekeknek 50-szeres árát megtakaríttaja gyógyszerekben.
Bádagszelencékben 161 fontos 1.50, 1 fontos, 2.20, 2 fontos 4. 50, 5 fontos 10 ft, 12 ft, 24 ft, 24 ft, 36 ft Revalesciere-lepények, szelencékben 2 ft. 60 kr. 4 ft. 60 kr. Revalesciere chokoláte por- és tábla alakban 12 csészére 1.50 24 csészére 2.50, 48 csészére 4.50, porban 120 csészére 10 ft, 288 csészére 20 ft, 576 csészére 36 ft. — Kapható: Barry du Barry és társánál Bécs, Walfischgasse 8. sz. Ko-ozsvárt: Binder gyógyszerésznél. Pesten Török, Prágában: Fürst J., Brünben: Eder F., Debreczenben: Mihálovics István gyógyszerésznél, Duna-Földvár: Nadhera Pálnál, Károlyváros Brilli F.-nél, Kanizsán: Lovak Károlynál, Maros-Vásárhely: Fogarasi Dömötörnél, Pozsonyban: Pisztori Felixnél, Székes-Fehérvárott: Diebala Györgynél, Vágújhelyen Conglegner Ignácznál, Varasdon: dr. Halter A.-nál, Agrám-ban Argalmasokva gyógyszerárában, azonkívül a bécsi ház postai utasitványgy utánvél mellett szétküldi.

*) E rovat alatt közöltekért csupa a sajtóhatóság írá-nyában váial felelősséget Szorok.

(25) (1-3)

Kiadó helyiség

Kolozsvárt a hidutezában a volt hidkapu mellett, **egy emeletes ház alatt**, igen alkalmas kávéház, vendéglő vagy kereskedésnek. Az egész emelet is Szentgyörgy naptól kezdve kiadó. Értekezhetni hiduteza Cziriák és Stark gyárában.

(23) (1-1)

Még is örömet okoz,
ha az ember a **lotto-igazgatóságtól** egyszer

pénzt

vehet fel. Sokáig haboztam, míg egyszer megkísértem **menynyi-segtani tanár**

ORLICÉ R.

Berlin, Wilhelmstrasse 5. **lotto-játék-utastításait**, s az eredmény fényes volt egy

ternó-nyeremény

nyerése következtében.

Kassa.

KRAMPEL A., cs. k. százados.

Kérdések ingyen felel menynyi-segtani tanár
Orlicé R. Berlin, Wilhelmstrasse 5. lotto-játék-utastításait illetőleg.

(452) (6-6)

Üsz-, köszvény-, gyengülésben és idegbajokban szenvedőknek

ajánljuk **Dr. Walker** keleti vizét, mint egyetlen biztos gyógyszer. Fájdalom enyhítőleg, erősítőleg és csilapítólag hat. Alkalmazása külsőleg.

Egy üveg ára **1 frt 20 kr.**

Valódi minőségben kapható Kolozsvárt **Binder Károly** Szentháromság-hoz címzett gyógyszer-tárában belmonostor utca a Redoute során.

BOROK ÁRAI

Karvazy Gyula fűszer- és csemege

üzletében:

		frt	kr.
Asztali bor kupás cylinderben	1 kupa	—	48
Grinzingi bor kupás üveg	1 kupa	—	60
Grinzingi bor 1/2 kupás	1 üveg	—	30
Budai vörös bor 1/2 kupás	1 üveg	—	60
Budai vörös bor 1/4 kupás	1 üveg	—	32
Egri vörös bor 1/2 kupás	1 üveg	—	70
Egri vörös bor 1/4 kupás	1 üveg	—	37
Bakator bor 1/2 kupás	1 üveg	—	60
Bakator bor 1/4 kupás	1 üveg	—	32
Neszmélyi bor 1/2 kupás	1 üveg	—	70
Neszmélyi bor 1/4 kupás	1 üveg	—	37
Rizling 1/2 kupás üvegben	1 üveg	—	80
„ 1/4 kupás üvegben	1 üveg	—	40
Francia pezsgő Röderer & comp. Rheims	1 üveg	4	50
Francia pezsgő Giber & comp. Rheims	1 üveg	4	—
Francia pezsgő Vix Bara	1 üveg	3	75
Magyar pezsgő	1 üveg	1	40
Muscat Lunel	1 üveg	1	20
Scherry, Madeira, Opporto, Malaga	1 üveg	3	25

Kupás és 1/2 kupás üvegek 10 kr. és a fertályos üvegek 7 krba számíttatnak és ugyanez árakban visszavétnak. (352) (52—*)

(24) (1-3)

Mű-kertészi ajánlkozás.

Egy tapasztalt és jó bizonyítványokkal ellátott fiatal ember, ki a magyar, német és román nyelvekben jártas; ohajtana helyben vagy vidéken mint

udvari-kertész

alkalmazást nyerni.

Becses levelek kéretnek:

László Józsefhez Kolozsvárt, bel farkasutca 79 számhoz.

(20) (2-5)

Egy szolid ütelen fiatal ember, ki több éveken keresztül gazdaságot folytatott, szeretne egy **gazdatiszti állomást** kapni; körül bővebb felvilágosítást ad bel-kö-zéputczában 533 szám alatt
SZENKOWICH MÁRTON.

(26) (1-2)

Haszonbérbe adás.

Kis-Czégen január 25-dikére hirdetett 180 holdas Kászoni-féle birtok árvereztetése, közbejött akadályok

miatt, február 10-dikére halasztatik.

Aranyos-Polyán. (U. p. Torda.)

SZENTPÁLI IGNÁCZ,
gyám.

(5)



Hazai új iparczikk!

Alóltirt tisztelettel tudatja a t. cz. nagyrde-mű közönséggel, miszerint, hosszas és ernyedetlen fáradság s kiprobált tapasztalás után sikerült egy **vegyszörme „felcz“ csizmatalp**

gyárthatni, mely talp, vegytani-szerekkel vízhatlanná van téve, tartósságára vetélkedik a legjobb minőségű bőrtalppal, olcsóságára pedig jóval tulszárnyalja amazt.

A külföld is tett kísérletet iij nemű talp készítésére, de a hirdlapok szerint, nem a kívánt eredménnyel.

Alóltirt minden szerénytelenség nélkül állithatja, hogy kitartó fáradság, több oldalról kiprobálás és tapasztalat után sikerült. Minek folytán említett vegyszörme talpakat, vízhatlanság, tartósság és kitünő olcsóság tekintetéből, egész bizalommal ajánlhatom a t. cz. nagyrde-mű közönségnek.

Érintett szörme-talpok, hogy czélszerűek, bizonyítják a többfelől tett megrendelések.

Egy, bár mely nagy cipőre való **egész pár talp gyári ára 70, egy pár legjobb minőségű boeskor-nak 60 kr.**

Költségesen felszerelt **gyári helyiségem van Szamosujvárt felsővizuteza 91 ház szám alatt.**

Mély tisztelettel hívom fel a nagyrabecsült gazda közönséget, az özsves hadsereg t. cz. parancsnokságait, a t. cz. kereskedő s az illető iparos osztályokat gyártmányom czélszerűségére és olcsóságára. Méltóztassanak becses megrendeléseikkel, hazánk, ez új és hasznos iparágának méltó terjedelmet és lendületet adni.

Sz-Ujvárt, dec. 29-kén, 1872.

BRENCsÁN ALBERT.

BÁNYAI SAMUEL

a kecskeméti 1872-ik évi iparműkiállításán ezüst éremmel kitüntetett

kolozsvári szöcs-mester,

ajánlja a szöcs-mesterség köréhez tartozó, minden névvel nevezhető

RUHA-RAKTÁRÁT. (13-16)

Elfogad akár magán, akár postai úton minden szöcs iparágbeli megrendeléseket, s azoknak a legpontosabb és legutányosabb árban kiszolgáltatásukat saját felelőssége elvállalásával igéri. Továbbá ajánlja kitünő **Persia-ner Bánkban és Tür süvegeit.**

Lakása Kolozsvárt, bel-magyarutca 428 ház szám alatt.

Raktára ugyancsak bel-magyarutca Basini-báz 442 sz. alatt.

Tizenhat arany szer,

mely az egész világot mozgásba hozza, csupán és kizárólag tudósítónk

Rix Antalnál található

Bécs Praterutca 10 sz.

Arany-szókitő,

mely nyolcz napi használat után minden hajnak pompás arany-szőke égizint kölcsönöz. Ez égi arany-szókitő, a egerlagadób, mit gondolni lehet, a hajra néve egészen ártalmatlan, s ezért mindenkinek ajánlható. Egy üveg arany-szókitő 3-éve elég. Ára 1 frt. 45 kr.

Brillantine,

bajusz és szakálnak pompás fényt ad s növekedést elősegíti. 1 szelence 60 kr.

Cs. kir. kizár. kivált. Adonis-fluid

teljes jótállás mellett 8 nap alatt eltávolít minden arcziúntest, szepit, fokedéket, foltot, himlőhelyet, pirosságot stb. A pénz visszaadatik ha nem használ. 1 karton ára csak 96 ks.

A fogat, tisztává, fehérré, simává tenni, a fopapást, a rossz szagot eltávolítani. Európában csak egyetlen szer tudja a

cs. k. kizár. szab.

Gyöngyház-zománcz.

3 perc alatt a fogak biztosítás mellett talált fehér és tiszták lesznek tőle. 1 csomag perlmutter-fog-email 9 kr. A rossz szag rögtön megszűnik.

DIÓOLAJ,

Rix Antaltól. E dióolaj, a zöld dióhéjból sajtolva, rövid idő alatt, minden világos hajat megsötétít. Egy üvegcske 25 kr. Rózsá-olaj 15 kr.

Haj-balzsam.

Egy roppant fontossgu találmány, mely a hajnöves természetörvényét megalapítja Dr. Wakersohn Londonban egy hajbalzsamot talált fel, mely megteszi, mi eddig lehetetlen volt; hatására a haj hullás rögtön megszűnik; a hajnöves hihetetlen módon elősegíti és egész kopasz helyen új teljes hajat nevel, meg 17 éves fiatal emberek is bizonyos szaklat nevel. A közönség fölkerék, hogy e találmányt ne törvesse össze az oly számos piaci nyegle-ségekkel. A dr. Wakersohn hajbalzsama eredeti szelencében 2 frt és 4 frt 50 kr.

Ebenfa-hajfestő-eréme,

pillanatilag, minden előkészület nélkül minden hajat tartós feketévé vagy barnává tesz, színét nem hagyja és 4 hónapig tart. 1 csomag elég 6 óra, 1 frt 10 kr.

Jóságára felülmúlhatatlan,

Rix Euline fűrtbalzsama, jótállás mellett 5 perc alatt minden hajat hullamzerően megdörögt. 1 phiole fűrt-balzsam, 95 kr.

(328) **Szakálhagyma,** (8-12)

biztosított szer, mely 14 nap alatt egész kopasz helyen pompás szakalat nevel meg 17 éves embernek is. A pénz visszaadatik a nem használ.

Rix kiváltságolt párisi pecsétvize,

minden kelméből ártalom nélkül nyomtatjaul kiveszi a pecsétet. 1 üveg 42 kr.

Tyukszem-vegy

e szer hatására 4 nap alatt jótállás mellett a tyukszem elenyészik, a fájdalom rögtön megszűnik 1 csomag 50 kr.

Köszvény és rheuma-papir;

alig hihető, mily csodálatos hatást tesz e kiváltságolt szer kétszeri használat után a fájdalom könnyebbül, 14 nap múlva teljes meggyógyulás következik be. E szer azért oly olcsó, hogy mindenki hozzájuthasson. 1 csomag 95 krajczár.

Fogcseppek.

a leghevesebb fogfájást rögtön megszünteti minden fogbajt meggyógyít. 1 üveg 60 kr.

Izzadság-patent-por.

a forrás lábizzadság elűzésére, igen aditó s az egésznek használ. 1 csomag 55 kr.

Ángol bőrtényőmáz.

minden lábbeli e fényázzal befeccskendve új lakcipőhöz hasonlít, a bőr általa megpuhul, s kétszer oly tartóssá lesz. 1 üveg 25 krajczár.

Porcellán-cement,

ragaszt láthatatlanul s úgy, hogy újra használható áveg és tájékra stb. is 1 üveg 30 kr.

Fennebbi 16 szer csak és kizárólag Rix Antalnál kapható (Bécs, Prater utca 10 sz.) s e kitünő csikkeket saját meggyőződésünk folytán nem ajánlhatjuk elegendő minőségűnek.

„ATHENAEUM“

nagy képes naptára 1873.

Ára 1 frt.

Erdélyi képes naptár.

1873. Ára 26 kr.

IRODAI FALI NAPTÁR

1873. évre.

Rom, katolikus é protestáns, görög-
oros és izraelita naptárral, helygille-
tek táblákkal, s a királyhágón inneni
rész törvényszékei táblázatos kimutatá-
sával.

Különös tekintettel hivatali
használatra.

Ára 30 kr. Postán küldve
35 kr.

Hölgyek naptára

1873. Diszes arany-metszeti
kötet. Ára 1 frt 60 kr.

Magyar nők naptára

Ára 60 kr.

Falusi gazda naptára

Ára 80 kr.

Nép zászlója naptára.

Ára 40 kr.

Lidércz naptár.

Ára 60 kr.

MAGYAR NÉP NAPTÁRA.

Ára 25 kr.

Ifjúsági naptár.

Ára 50 kr.

Színházi naptár.

Ára 80 kr.

Csodabogár naptár.

Ára 60 kr.

Dr. Joh. Nep. Vogl's

Volks-Kalender.

Preis 65 kr.

J. J. Weber's, grosser

Leipzig-er illustrirter

Kalender. Preis 1 frt 96 kr.

Gatardó naptár.

Ára 1 frt 20 kr.

Österreichischer Volks- u.

Wirtschafts-Kalender

Steif geb. Preis 48 kr.

Neuer Illustrirter Pester

Volks-Kalender.

Preis 50 kr.

ALMANACH COMIQUE

pour 1873.

Preis 45 kr. sat.

Kodolányi gazdasági

zsebnaptára 1873.

Ára 2 frt.

MINDENNEMÜ

Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

bármily nagyságban igen nagy választékban.

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irodai fali naptárak s zsebnaptárak

ERDÉLYI Irod